

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи Е-1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Г.І. Тохтар

“ ___ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Основи економіки»

(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)

підготовки

іноземних громадян до вступу до ЗВО України

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

в галузі знань

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

«ЕКОНОМІЧНІ»

(шифр і назва спеціальності)

за освітньою програмою

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

російська

(мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2018 рік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни систематизація знань з основних понять та категорій економічної теорії, елементарної мікроекономіки та основам макроекономіки, необхідних для вступу до ЗВО України.

(п.2.2 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

2. Передумови для вивчення дисципліни: російська мова, математика, економічна та соціальна географія, інформатика.

(вказати які дисципліни передують її вивчення)

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни ¹	
	денна форма навчання	
Кількість кредитів - _____ Кількість годин - <u>150</u>	_____ <u>обов'язкова</u> _____ (обов'язкова, вибіркова)	
Семестр викладання дисципліни	<u>1</u> (порядковий номер семестру)	<u>2</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	_____ <u>залік, іспит</u> _____ (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	<u>8</u>	<u>12</u>
- лабораторні роботи (годин)	_____	_____
- практичні заняття (годин)	<u>30</u>	<u>30</u>
- самостійна робота студентів (годин)	<u>33</u>	<u>37</u>
- курсовий проект (годин)	_____	_____
- курсова робота (годин)	_____	_____
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	_____	_____
- підготовка та складання екзамену (годин)	_____	_____

4. Очікувані результати навчання з дисципліни:

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

необхідний обсяг науково-теоретичних знань, що обумовить можливість цілісного сприйняття процесу функціонування сучасної економіки на національному і загальносвітовому рівнях і набути норм грамотної економічної поведінки.

вміти:

вірно оформляти висловлення, читати текст (осмислено), знаходити в тексті відповіді на питання, сформульовані в завданнях, конспектувати навчальний

матеріал у процесі самостійної роботи, застосовувати здобуті знання під час аналізу економічних явищ та розв'язання кількісних, якісних і експериментальних задач, працювати з графіками і таблицями.

5. Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка *«відмінно»* виставляється студенту, якщо він дав вичерпну відповідь на теоретичні питання, грамотно виклав матеріал, правильно зробив письмові завдання та може проаналізувати вивчений матеріал.

Оцінка *«добре»* виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, але допускає помилки у відповідях на теоретичні питання, робить помилки при вирішенні письмових завдань.

Оцінка *«задовільно»* виставляється студенту, який має знання з основного матеріалу, але дає недостатньо правильні відповіді, має певні труднощі при вирішенні письмових завдань.

Оцінка *«незадовільно»* виставляється студенту, який не знає програмного матеріалу, не може відповісти на запитання, допускає суттєві помилки при вирішенні письмових завдань.

6. Засоби діагностики результатів навчання:

I. Традиційні контрольні роботи за розділами дисципліни:

1. Людина і економіка. Фундаментальні проблеми економіки.
2. Результати функціонування національної економіки.
3. Макро- і мікро- економіка: основні ознаки.

II. Комп'ютерні тести (MyTest X):

1. Економічна система: сутність, характерні ознаки, типи.
2. Інфляція: сутність, види, наслідки.

III. Деканатські контролі.

1. Деканатський контроль – 1 семестр.
2. Деканатський контроль – 2 семестр.

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять²

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин	Назва ПР, ЛР, СРС	Кількість годин	Література
I СЕМЕСТР				
Л1. Економіка у суспільному житті.	2			[2], с.6
		ПР1. Основні розділи економіки. Основи господарського життя людства. Обмеженість економічних ресурсів і породжувані нею проблеми.	2	[2], с.9
		ПР2. Головні питання економіки. Мікроекономіка. Макроекономіка.	2	[2], с.12
		СРС1. Людина і економіка.	6	[2], с.6-20
		ПР3. Позитивна та нормативна економіка.		[2], с.6-20
		ПР4. Фундаментальні проблеми економіки. Сутність та основні види потреб. Блага та їх види.	2	[2], с.22, [3], с.17.
		ПР5. Виробничі ресурси: природні, трудові, капітальні, підприємницькі здібності.	2	[2], с.25, [3], с.24
		ПР6. Проблема вибору. Поняття альтернативної вартості.	2	[2], с.30, [3], с.29
		СРС2. Фундаментальні проблеми економіки.	6	[2], с.20-34, [3], с.17-30
		ПР7. Крива виробничих можливостей та її властивості.	2	[2], с.30, [3], с.29
Л2. Основні типи економічних систем.	2			[1], с.47
		ПР8. Основні питання економіки: що виробляти? як виробляти? для кого	2	[1], с.53

² Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то теми розбивати посеместрово.

		виробляти? Економічна система: сутність, характерні ознаки.		
		ПР9. Типи економічних систем: традиційна, адміністративно-командна, ринкова, змішана. Перехідна економіка. Зміст та моделі економічного кругообігу.	2	[1], с.56
		СРС3. Економічна система: сутність, характерні ознаки, типи.	7	[1], с.45-60
Л3. Основні суб'єкти і принципи ринкової економіки.	2			[1], с.61
		ПР10. Елементи ринкової інфраструктури. Принципи ринкової економіки.	2	[1], с.64
		ПР11. Економічний зміст відносин власності. Форми власності та їх еволюція.	2	[1], с.65
		ПР12. Переваги і вади ринкової економіки. Домашні господарства та підприємства.	2	[1], с.72
		СРС4. Ринкова економіка.	7	[1], с.60-75
Л4. Теорія попиту і пропозиції.	2			[3], с.55
		ПР13. Попит. Величина (обсяг) попиту. Функція попиту та її графічне зображення. Закон попиту. Пропозиція. Величина (обсяг) пропозиції. Функція пропозиції та її графічне зображення. Закон пропозиції.	2	[3], с.60
		ПР14. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова ціна. Механізм ринкового ціноутворення.	2	[3], с.66
		СРС5. Теорія попиту і пропозиції.	7	[3], с.50
		ПР15. Контрольна робота 1.	2	[3], с.50-70
Усього за I семестр	8		63	

II СЕМЕСТР				
		ПР16. Типи ринків. Види ринків: товарів та послуг, природних ресурсів (землі), праці, капітальних ресурсів, грошей, цінних паперів, інформації.	2	<i>[2], с.33</i>
		ПР17. Особливості взаємодії попиту, пропозиції та формування цін на різних ринках.	2	<i>[2], с.37</i>
Л5. Форми доходів у ринковій економіці.	2			<i>[1], с.80</i>
		ПР18. Тема 7. Сутність та види доходів у ринковій економіці. Рента, її види та механізм формування. Заробітна платня та чинники її диференціації. Позичковий процент Номінальні та реальні доходи. Заощадження та інвестиції.	2	<i>[1], с.86</i>
		ПР19. Гроші в ринковій економіці. Функції та види грошей. Грошова маса. Вплив рівня цін на купівельну спроможність грошей. Рівняння Фішера. Вимірювання кількості грошей в обігу.	2	<i>[1], с.104</i>
Л6. Поведінка споживача в умовах ринку.	2			<i>[1], с.110</i>
		ПР20. Економічна поведінка споживача. Роль споживача в умовах ринку.	2	<i>[1], с.115</i>
		СРС6. Роль споживача в умовах ринку.	10	<i>[1], с.80-120</i>
		ПР21. Контрольна робота 2.	2	
Л7. Національна економіка	2			<i>[1], с.168</i>
		ПР22. Економіка як цілісний організм.	2	<i>[1], с.173</i>
		ПР23. Макроекономічний показник валовий національний продукт (ВНП) і його розрахунок. ВНП і рівень життя у різних країнах.	2	<i>[1], с.180</i>
		СРС7. Результати функціонування національної економіки.	7	<i>[1], с.168-180</i>

		<p>ПР24. Економічне зростання та циклічні коливання. Економічне зростання. Чинники та типи економічного зростання. Взаємозв'язок економічного зростання, добробуту та якості життя населення. Економічний розвиток. Циклічність економічного розвитку. Економічний цикл. Види циклів. Фази економічного циклу.</p>	2	[1], с.184
Л8. Зайнятість та безробіття	2			[2], с.49
		<p>ПР25. Зайнятість і безробіття у ринковій економіці. Працевдатні зайняті, безробітні. Робоча сила (економічно активне населення). Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Фактичне та природне безробіття. Приховане безробіття. Рівень безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. Соціальні гарантії та соціальний захист населення.</p>	2	[2], с.52
		<p>ПР26. Інфляція як макроекономічне явище. Сутність інфляції. Рівень інфляції. Темп інфляції. Види інфляції. Соціальні та економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика держави.</p>	2	[2], с.56
		<p>СРС8. Інфляція: сутність, види, наслідки.</p>	10	[1], с.184-190
Л9. Регуляційна роль держави і ринковій економіці.	2			[3], с.60
		<p>ПР27. Держава у ринковій економіці. Економічні функції держави. Форми й інструменти державного регулювання. Державний сектор в економіці.</p>	2	[3], с.62

		ПР28. Державний бюджет і податкова система. Основні статті доходів та видатків державного бюджету. Мета, зміст та основні інструменти податково-бюджетної політики. Дефіцит державного бюджету. Сутність та причини виникнення державного боргу. Сутність та види податків. Принципи оподаткування. Податкова ставка. Типи оподаткування	2	[3], с.73
Л10._Соціально-економічна політика держави.	2			[3], с.211
		СРС9. Макро- і мікро- економіка: основні ознаки.	10	[1,2,3]
		ПР29. Доходи та їх нерівність. Розподіл особистого доходу. Потреба в системі соціального захисту населення та її сутність	2	[3], с.227
		ПР30. Контрольна робота 3.	2	
Усього за II семестр	12		67	
УСЬОГО за дисципліну	20		130	

8. Форми поточного та підсумкового контролю:

письмова контрольна робота, усна відповідь, семестровий залік, інтегрований залік, іспит.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення:

ПК, проектор, екран, схеми, ілюстрації

10. Рекомендовані джерела інформації

Базова

- 1 Беляєв О.О., Бебело А.С., Сукноваленко В.М., Бортнікова Л.П., Кириленко В.І. Основи економіки: Навч. посібник / Київський національний економічний ун-т ім. В. Гетьмана. — К.: КНЕУ, 2006. — 251с.
- 2 Бондарчук М.Н., Гучек Э.Ф., Жогина И.В., Моргун В.В. Русский язык. Основы экономики: пособие / Национальный авиационный ун-т. — К.: НАУ, 2008. — 80с.
- 3 Мазур О.Є. Основи економіки. Теорія і практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К.: Лібра, 2008. — 288с.

Допоміжна

- 4 Булавенко С.Д. Основи економіки. 10-11 класи: Розробки уроків.- Х.: Веста: Ранок, 2007. — 432с.
- 5 Зянько В.В., Небава М.І., Сірко А.В. Основи економіки: вузлові питання: Навч. посіб. для студ. екон. спец. / Вінницький держ. технічний ун-т. — Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2001. — 248с.
- 6 Меделяєв В.М. Основи економіки: Навч. посібник / Л.Ф. Крупська (ред.). — 3.вид., доп. та перероб. — Х.: Скорпіон, 2004. — 143с.
- 7 Орищак Я.О., Чвалюк В.В.. Основи економіки. — Т.: Підручники і посібники, 2004.— 192с.

Інформаційні ресурси

<http://www.files.khadi.kharkov.ua>

Розроблено та внесено: кафедрою природничих і гуманітарних дисциплін

(повне найменування кафедри)

Розробник (и) програми: доцент, к.і.н., Басова А.О.
 (посада, наук. ступінь, вчене звання), (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
 Протокол № 2 від “29” жовтня 2018 р.

(номер)

(та дата протоколу)

В.о. завідувача кафедри к.х.н., доцент Бешенцева О.А.
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено

Декан факультету підготовки іноземних громадян

(повна назва факультету, де читається дисципліна)

к.е.н., доцент Кудрявцев В.М.
 (наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

“29” жовтня 2018 року
 (день) (місяць) (рік)

© _____, 2018 рік

© _____, 2023 рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2 екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена
 Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1